

Kr. Roma

~~391322~~

391330

Mag. St. Dr.

III

1086 II. S. B

G.

122

10 d

L

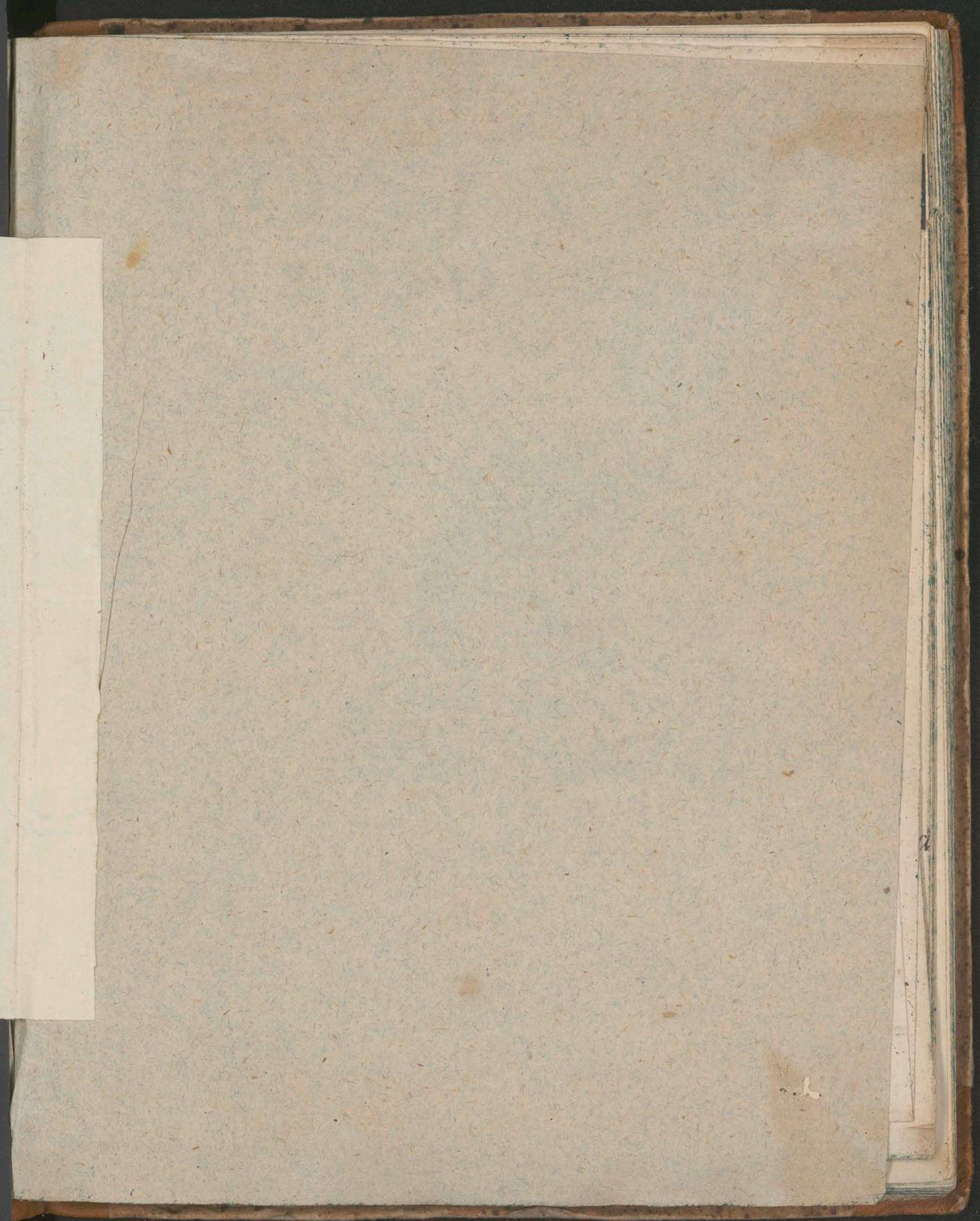
1320

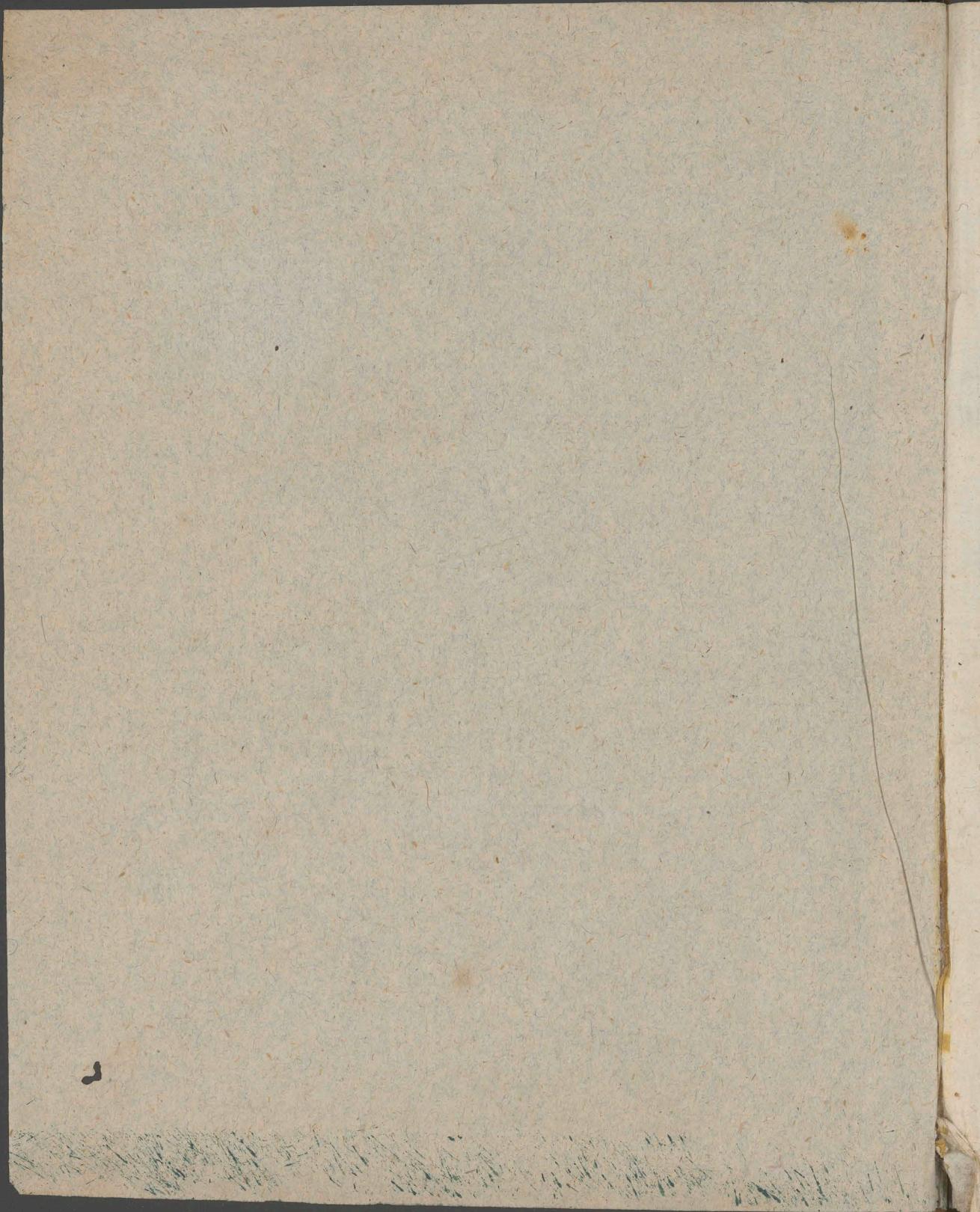
MISCELLANEA.

- 1/ KOPCZYNSKI Onufry, Sermocinantis Juvenci Poniatovii Prosopopaeia./po żacinie i po polsku/, Warszawa 1777 /?/. w druk. P. Dufour. -K nlb 7.-E ^{XX} Str. 74.
- 2/ Stanisław August, A Roi de Pologne Le Jour de son Couronnement Ode. -K nlb. 3. - E ^{XXVII} Str. 37
- 3/ DUSAUSOIR, Epitre a Monseigneur Ange Durini, Warszawa 1768. -K nlb. 6. -
- 4/ de M.....nd, La France consolée, heureuse et reconnei-
noissante. Ode. -K nlb. 2. -
- 5/ La fidelité récompensée. Romance. -Str. 8. -
- 6/ Ode a Phyllys. -K nlb. 1. Str. 10. -
- 7/ BARBIER de Blignières, Epitre au Roi le langage des
fleurs, et deux poèmes heroiques. Warszawa 1774. -K nlb.
10, /bład introl., bo 2 ostatnie kartki mają nastepo-
wać po karcie tytułowej/. -E ^{XII} Str. 367. -
- 8/ KOPCZYNSKI Onufry, Monumentum Catharinae Secundae. -
(Br. m. dr.) 1776. -K nlb. 1. Str. 64 K nlb 1. -E ^{XX} Str. 73/4. -
- 9/ STANISŁAW August, Ode sur l' election du Roi de Po-
logne. A la Haye, chez la veuve van Thol et fils, 1764.
Str. 8. - ^{Wersja E}

Jodh.

BIBL. JAG.
1956/57 KZ 252,

MONUMENTUM
CATHARINÆ SECUNDÆ

MUTINIA
CATHERINA SECUNDUS

16. 1a

DIE NATALI
CATHARINÆ SECUNDÆ
RUSSORUM CÆSARIS
IN MARMOREUM EJUSDEM MONUMENTUM
AUSPICIS
STANISLAI AUGUSTI
POLONIARUM REGIS
OPERA VERO, MONALDI STATUARII REGII
PROPEDIEM PERFICIENDUM
ONUPHRIUS KOPCZYNSKI. Sch. P.

MDCCLXXVI.

V A R S A V I Æ

Marmore de Pario, fabro, CATHARINA, Monaldo,
STANISLAE Tuis nascitur auspiciis.
Rex Sapiens, fæcunda Parens, & sculptor acutus
Contribuunt operi: quantum opus istud erit?
Offa dedit Tellus, Rex sumptus, brachia sculptor:
Posteritas! quanto perfruitura bono es?

A

I I) (2) (D I C T

Parva Deum Soboles, magnum Jovis incrementum;
Accipe, quam gratus REX Tibi præstat opem:
Quippe laborantem videoas succumbere Vestam,
Ni auxiliatricem porrigat Ille manum.
Lucina! adspira: gemit aucta Puerpera nixu;
Nondum certa, hominem seu paritura Deam.
Invide! quid terres trepidantia pectora, Python?
Qui te conficiat; regnat Apollo novus.
Solve metum, sacrosque sinus exporrige Mater:
Neu doleas; Partum respice Diva Tuum.
Audierat monitum; bene habet. Procul este profani!
Vela cadunt; linguae vir mulierque fave.
Apparet: qualis, tranquilla per æquora, vecta
Prima Venus (caluit frigida turba maris:)
Qualis erat Juno, thalamo dignata recenti
Majestate ambos imbueratque polos;
Qualis erat, fæto Patris digressa cerebro,
Pallas, avernales terrueratqne feras;
Sic oculos, sic Ista genas, sic oraue frontemque
Exerit, & variis ludit imaginibus.
Quam bene conveniunt & in una sede morantur:
Majestas & Amor, Fæmina & Ingenium,
Imperium & Ratio, Lex & suprema Potestas,
Penthesilea fago, Semmiramisque toga,
Russos & Thrases æterna compede vinctos
In Libertatem vindicat AUTHOCRATE.

Servitii

391329
II

)(3)(

Servitii impatiens, libertatisque peroſa,
Ne ruat in causam, nescia turba, mali;
Exemplo primū monet; hinc, brevis omnia Codex,
Quod natura vetat, quod jubet; unus habet.
Os, animi, ingeniique index, Natalibus ipsis,
Monſtrat, quis Divam ſpiritus intus alit:
Hic propiora animans, terras diffuſus in omnes,
Recta tenet, firmat mollia, dura premit:
Europā atque Afīā major, trepidante Britanno,
Phæbo ſplendidior paret in orbe novo.
Talia dum ſecum reputat turrita Genitrix
Luſtus abit, veniunt gaudia. Saxa canunt:
,, Scilicet, hæc deerant miserae ſolatia Matri
,, Tandem ne indignis offa aliquando daret.
,, Stant monumenta feris, impune Latronibus, ex me,
,, Delicio generis, ſtet monumentum, hominum.
,, Usque adeone ipsis Vitiorum intervio monſtris,
,, Virtutis nunquam, etſi Dea, mater ero?
Adſilit AUGUSTUS, notaſque ex ordine dotes
Ponderat, attomito Pigmalionē fabro:
Cū mentemque, manumque regens, ſtupet Arbitr ipſe;
Atque animum ſictis pafci imaginibus.
Quisquiſ amicitiae gratiſſima munera ſentis;
Ex Domina, Dominum noris amice meum.
Proſpiciens MAGNUS, de excelſo PETRUS Olympos;
Exilit, & Natam agnoscit amatque ſuam:

A ij

„ Multa tuli, fecique, inquit, sed seminis instar;
 „ Jam fructum Populo dat CATHARINA meo.
 „ Quæ mihi Petropoli posuit monumenta, meretur
 „ Varsaviæ, Gentem Neptis utramque beans.
 „ Felicem Lechiam! si sentiat & sciat uti
 „ Vicinæ auxilio propitiæque Deæ.
 „ Olim inimicæ, hodie coeunt in fædera dextræ;
 „ Sic Regum in Populos transit Amicitia.
 „ Durate, & vosmet rebus sarvate secundis:
 „ Quæ divisa ruunt; juncta, perenne manent.
 Dixit & excessit. Cauti gratique Poloni;
 Quærunt Memnosines, Numini in æde locum.
 Omnia plena vident, Epicuri de grege, Divis;
 Qui sua, non hominum, commoda amare solent.
 Sollicitis, rigidus veri Librator & æqui,
 Momus adest, Divos Utilitate probans.
 Fit fragor insolitus, reboant delubra cavernis.
 Bella Supersticio cum Ratione gerit.
 Torva illa atque ferox stolide, sine viribus; Ista .
 Et comis, & fortis, vel tibi Mome placet.
 Quis tibi tunc sensus, quæ vota precesque Polone?
 Dum Ista Deos, tantum cedere sede jubet,
 [Quos metus imposuit, priscum sed inutile pondus:]
 Illa manu Lemures nube tegensque sacros;
 Evocat auxilio Noctemque Erebumque Parentes;
 Interea tenebris, sat sibi tuta, fremit.

Excor-

(5)

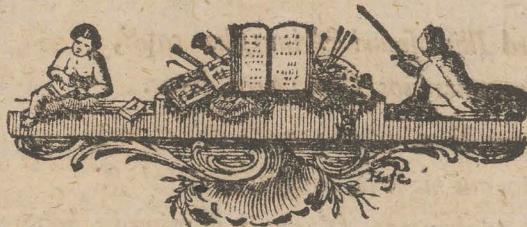
Excordes sed enim Fatum sensere Penates;
Postquam Rex SAPIENS à Ratione stetit.
Luminis ad tanti radiantia fulgura, Larvæ
Nudantur; miseris quis pudor ille fuit?
Vix se Probra ferunt: vocem restemque sequuntur
Lechiadum: erupit prima, Superstitio.
Exprobrat exulibus (Rege & Ratione vetante)
Momus: ubi jam sunt omnia recta; fugit.
Rex jubet & Ratio; quicquam parere recusat?
Hinc, quod sæclum alias, perficit hora brevis.
Una ruit Domus, altera stat. Discedit uterque
Auspex: in turba sistere cogor ego.
Undans turba, oculis laterique pedique molesta;
Spectatorem avidum pauca videre sinit.
Sed vix, visâ animus cepit miracula. Juro
Non Domus illa mihi, Regia solis erat.
Porta augusta, ingens: titulo superata modesto,
(Cujus, Tu Populus, Rexque, memento, velim)
HAC HABITANT HOMINES DIVUMQUE MERENTUR HONORES
ÆDE, CUI RATIO MEMNOISNEQUE PRÆEST.
Porta augusta, ingens, densa segete undique clausa,
Pauca videnda mihi, pauca legenda dedit.
Vidi ad utrumque latus, Bustis cum nomine celsis:
Trajanum, Aurelios, Abdolomina, Cyros,
Jagellonem, Augustos, Sobieviumque Joannem;
Vastæ Ædis reliquum, Lechica Fama sciet.

Quippe

Quippe Stylo lituoque potens, hinc inde volando,
 Æternum, sensim, perficiebat opus.
 Altari, adverso portæ, & cum duplice sede;
 Lemma auro inscriptum cernitur: HERMATHENE. (*)
 Infra, sede una legitur: CATHARINA SECUNDA.
 Sede alia, cæptum nonnisi, STAN - legitur.
 Perfice fama! rogat Populus. Fac iussa Monalde !
 Prima tibi dat REX; altera, dat LECHIA.

(*) Fuit apud Athenienses altare; in quo, simul, Hermes seu
 Mercurius, & Athene seu Pallas, duo tutelaria urbis Nymina, co-
 lebantur, juncta & delubro & nominibus, Herm- Athene.

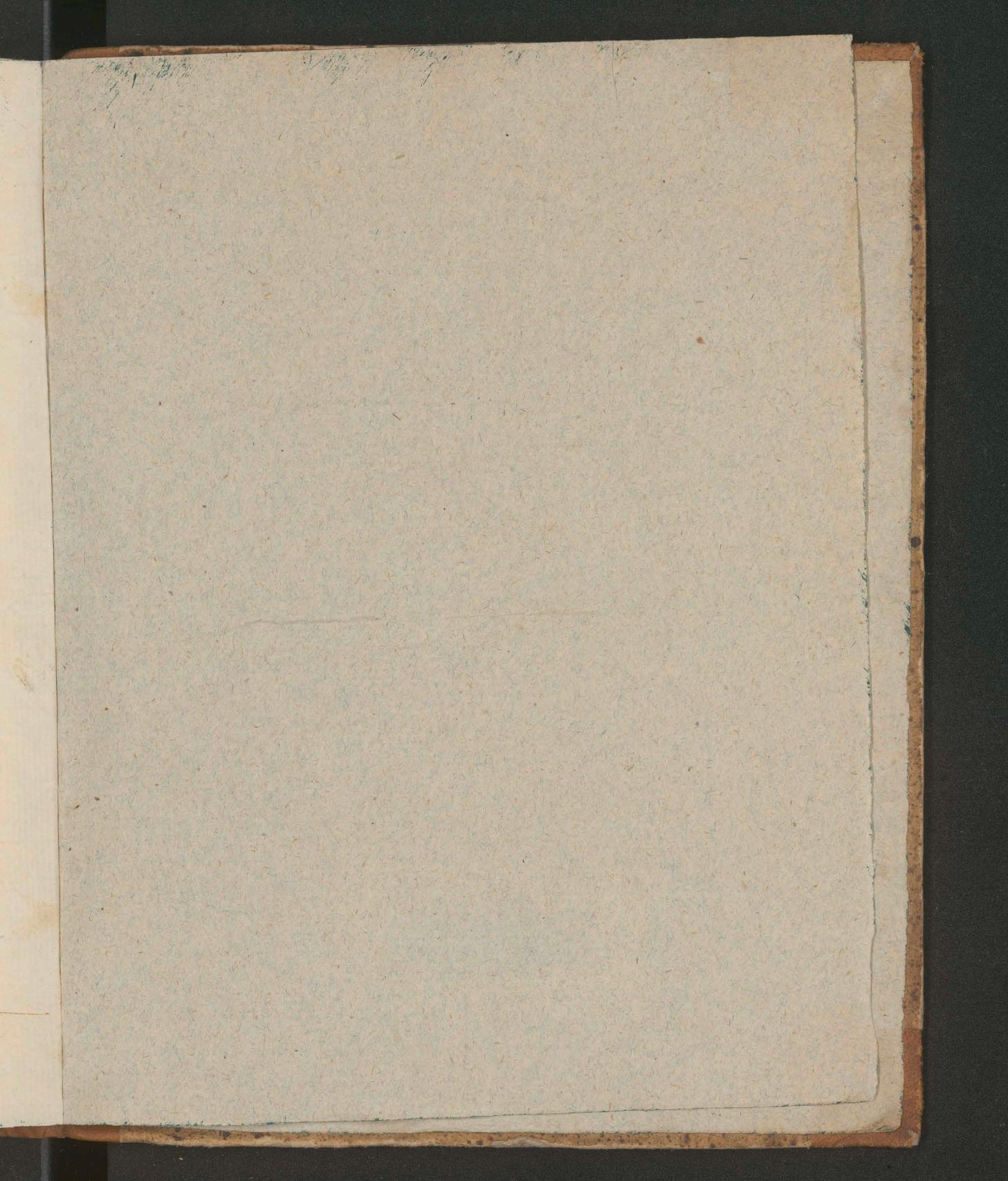
MATHÆO
PRINCIPI
RADZIVILIO,
POETA, PETROPOLIM S. P.

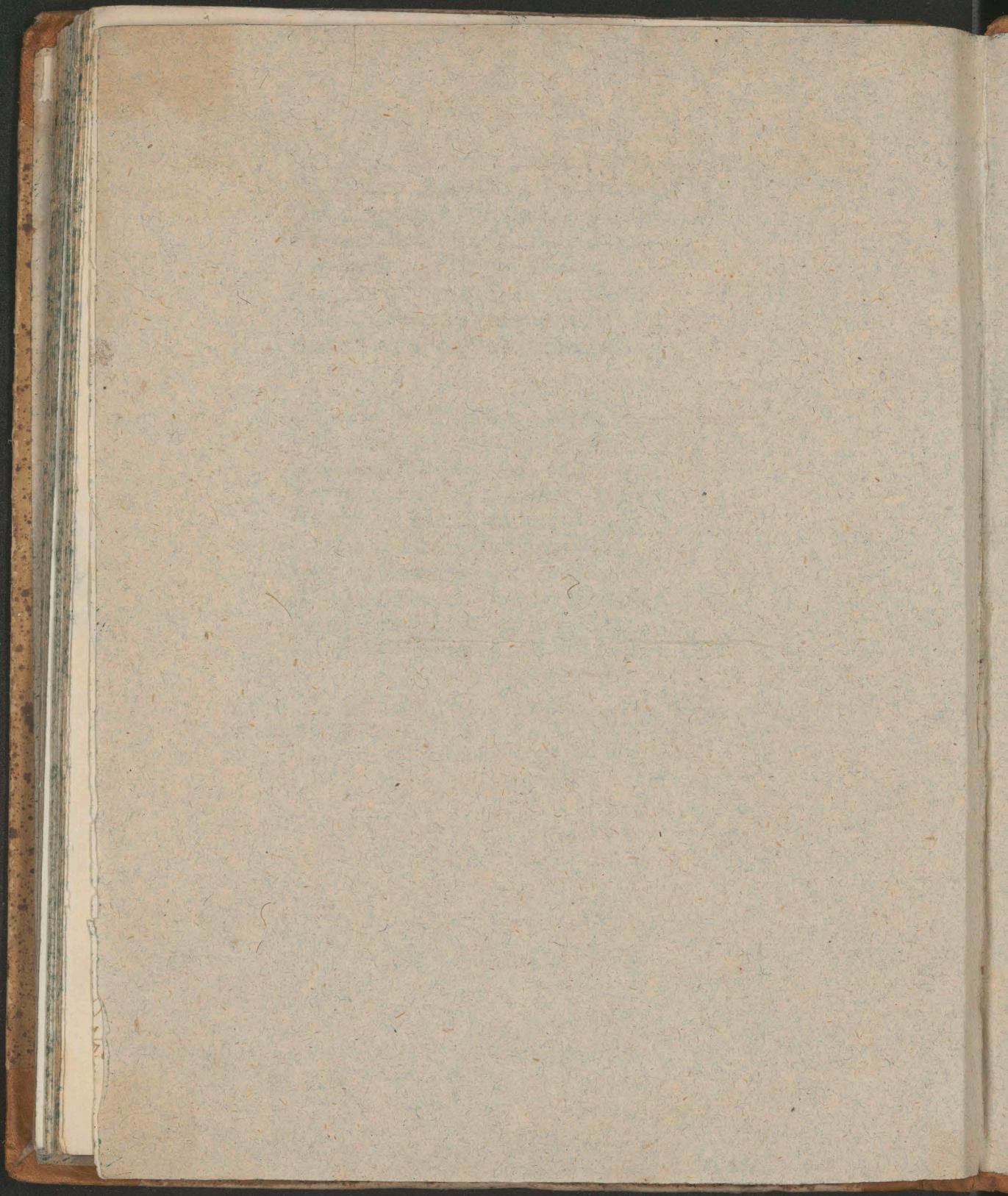
CARMINA cui nuper misi lugubria, (*) lœta,
Discipulo quandam, Carmina mitto meo.
Corpore sepositi mente ut jungamur Amici &
Ut, quam sit Dominicæ Lechia grata Tuæ,
Quamque Ejus vultu cupiunt, distante, beari;
Discas, exemplo proficiasque suo.
Terque quaterque beate Puer! Tua si bona noris,
Præsentem spectans Petropoli Dominam.

(*) In obitum Julianæ Comitis de STACKELBERG, sib
temmate: In Amore dolor.

*Nos umbrā Illius securi & imagine capti,
Ludimus ante suos, Orgia pene, focos.
Uror amore Deæ, tantoque potentius uror;
Quanto, qui me urit, longius Ignis abest.
Tu lateri agglomeras, & rapti Ganimedis honore
Lumina propitiæ figis in ora Deæ.
Miro & invideo fortunæ munera tantæ;
Fac, fortunam habeant, Carmina nostra, Tuam.
Carminibus persæpe Deūm monumenta perennant,
Carminibus Dominæ gratificare Tux.
Fortunate Puer! nondum Ejus munera nosci:
Qua sine, perdideras Teque Tuosque Lares.
Utere sorte istâ! REGIS Patriæquæ, meique
Sis memor; & Dominæ Carmina nostra refer.
Gratus honor: tanta se PRINCIPÆ posse tueri;
Gratior, à tanta PRINCIPÆ posse legi.*

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023080

